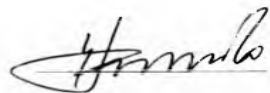

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра соціального права

Затверджено

На засіданні кафедри соціального права
факультету юридичного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

проф. Пилип ПИЛИПЕНКО

Силабус з навчальної дисципліни
«ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО»,

що викладається в межах
ОПП «Ґрунтознавство та експертна оцінка земель»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2023 р.

Назва курсу	Земельне право
Адреса викладання курсу	Львів, вул. Дорошенка, 41
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 103 Науки про Землю
Викладач курсу	Ващишин Марія Ярославівна – доктор юридичних наук, професор кафедри соціального права
Контактна інформація викладача	e-mail: mariya.vashchyshyn@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються в день проведення лекцій і практичних занять за адресою: вул. Дорошенка, 41, кім. 93. Також можливі он-лайн консультації через Microsoft Teams, або електронну адресу. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	http://law.lnu.edu.ua/course/zemelne-pravo-ukrajiny
Інформація про курс	Навчальний курс «Земельне право» є нормативною дисципліною зі спеціальності <i>103 Науки про Землю</i> для освітньої програми «Ґрунтознавство та експертна оцінка земель» бакалавра, яка викладається у 5 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб правильно застосовувати земельне законодавство, здійснювати захист земельних прав громадян та юридичних осіб. Тому у курсі представлено як огляд концепцій правового регулювання земельних відносин, співвідношення земельно-правових норм з нормами інших галузей права, так і процесів та інструментів, які потрібні для правильного застосування земельного законодавства та захисту прав на землі та інші правові ресурси.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Земельне право» є ознайомлення студентів із завданнями земельного законодавства України для оволодіння сучасними підходами та інструментами для застосування земельно-правових норм. Викладання земельного права здійснюється на основі комплексного підходу і має цілі: <ul style="list-style-type: none"> • освітню – засвоєння студентами теоретичних положень науки земельного права і норм земельного законодавства, їх ролі в досягненні оптимального режиму землекористування, охорони земель; • навчальну – навчити студентів самостійно працювати з навчальною літературою та нормативним матеріалом, проявляти ініціативу у набутті знань, провиги їм інтерес до своєї професії; • практичну – формування у студентів уміння правильно розуміти норми земельного права і набуття ними міцних навиків правильного застосування цих норм при виконанні службових обов'язків; • виховну – розвиток у студентів поваги та любові до рідної землі, природи, нетерпимості до порушень земельного та екологічного законодавства.
Література для вивчення дисципліни	<i>Основна література:</i> 1. Земельне право України. Навчальний посібник. Ю. Корнєєв. К.: ЦУЛ, 2021. 200 с.

2. Земельне право: підручник. М.В. Шульга, В.І. Федорович та ін.; за ред. М. В. Шульги, Х.: Право, 2023. 520 с.
3. Земельне право України: навчальний посібник/ І.І. Каракаш, В.Д. Сидор, Т.Є. Харитоновна та ін.; за ред. І.І. Каракаша і Т.Є. Харитоновної. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Одеса: Юридична література, 2017 . 588 с.
4. Земельні правовідносини в Україні. Актуальне законодавство та судова практика : Практичний посібник. Петков С.В., Дрозд О. Ю., Дрозд В. Г. К. : ЦУЛ, 2020. 442 с.
5. Мірошніченко А.М. Земельне право України: Підручник. 3-тє видання, допов. і перероб. К.: Алерта, 2013. 512 с.
6. Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України, 5-те видання, змінене і доповнене. К.: Алерта, 2013. 544 с.
7. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р.
8. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р.
9. Водний кодекс України: Закон України від 06.1995 р.
10. Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.1994 р.
11. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р.
12. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06.09.2005 р.
13. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 р.
14. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 р.
15. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 р.
16. Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998 р.
17. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 р.
18. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 р.
19. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р.
20. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р.
21. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень: Закон України від 01.07.2004 р.
22. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення: Закон України від 31 березня 2020 року № 552-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>
23. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 12 травня 2022 року № 2247-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2247-20#Text>
24. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства щодо охорони земель: Закон України від 19 жовтня 2022 року № 2698-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2698-20#Text>
25. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення державної власності: Закон України від 27 липня 2023 року № 3272-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3272-20#Text>
26. Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України: Закон України від 28 липня 2023 року № 3285-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3285-20#Text>
27. Про публічний моніторинг земельних відносин. Постанова Кабінету

	<p>Міністрів України від 12 травня 2023 р. № 474. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2023-%D0%BF#Text <i>Допоміжна література:</i></p> <p>28. Pylypenko, P., Vashchyshyn, M., Fedorovych, V., Naida, K., Kolisnichenko, R. (2023). Legal security of land relations in the system of sustainable development. International Journal of Sustainable Development and Planning, Vol. 18, No. 5, pp. 1597-1604. https://doi.org/10.18280/ijstdp.180531</p> <p>29. Shakhathreh, H.J.M., Alazzam, F.A.F., Vashchyshyn, M., Shparyk, N., Gontar, Z. (2023). Methodological approach for developing legal frameworks to protect land relations in homeland security. International Journal of Safety and Security Engineering, Vol. 13, No. 3, pp. 501-507. https://doi.org/10.18280/ijssse.130312</p> <p>30. Кулинич П.Ф. Земельна реформа в Україні: правові проблеми: монографія. Київ. Норма права, 2021. 308 С.</p> <p>31. Федчишин Д.В. Реалізація та захист земельних прав в Україні: проблеми теорії та практики: монографія . Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 418 С.</p> <p>32. Ващишин М. Юрисдикція у земельних спорах: проблеми розмежування. <i>Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ХХІХ звітної науково-практичної конференції (2–3 лютого 2023 р.) : у 2-ох ч. Ч. 2.</i> Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка. 2023. С. 10-12.</p>
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	48 год. аудиторних занять (з них 32 год. лекцій, 16 год. практичних занять) Самостійна робота 42 год.
Очікувані результати навчання	<p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K11. Прагнення до збереження природно-навколишнього середовища.</p> <p>Фахові компетентності (ФК):</p> <p>K23. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних в галузі управління земельними ресурсами на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях; проводити нормативну грошову оцінку і експертну грошову оцінку ґрунтів; бонітування ґрунтів.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.</p> <p>ПР16. Характеризувати основні чинники ґрунтоутворення, властивості основних типів ґрунтів України та світу, особливості їх ґрунтокористування, проводити моніторинг ґрунтів та пропонувати заходи охорони і збереження ґрунтів.</p> <p>ПР17. Уміти проводити бонітетну, нормативну грошову експертну грошову оцінку земель.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зміст земельного законодавства України; • термінологію земельного права України; • принципи земельного права;

	<ul style="list-style-type: none"> • види земельних правопорушень та відповідальність за них; • гарантії та способи захисту земельних права; • основні засади вирішення земельних спорів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правильно застосовувати земельне законодавство; • визначати факт земельного правопорушення; • кваліфікувати склад земельного правопорушення; • визначати міру відповідальності за порушення земельного законодавства; • складати процесуальні документи у сфері вирішення земельних спорів; <p>вдосконалювати практичні навички застосування земельно-правових норм.</p> <p>Вивчення курсу сприяє розвитку таких надпрофесійних навичок (<i>soft skills</i>): когнітивна гнучкість, професійна самопрезентація, критичне мислення, формування та відстоювання власної думки.</p>
Ключові слова	Земельна ділянка, право власності на землю, кадастровий номер, обіг земельних ділянок, оренда земель.
Теми	Подаються у таблиці «Схема курсу»
Формат курсу	Очний
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з основ права, ґрунтознавства, географії ґрунтів та ін. дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p><i>Лекції</i> з презентаціями (інформативний метод, пояснювально-ілюстративний метод, опора на життєвий досвід).</p> <p><i>Практичні роботи</i> – виконання індивідуальних завдань. Дискусія під час обговорення проблемних питань. Методи аналізу і синтезу. Методи стимулювання інтересу до навчання.</p> <p><i>Самостійна робота</i> – поглиблене вивчення тем курсу, виконання практичних робіт, підготовка до модульного письмового опитування, іспиту.</p>
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання: проектор, екран, ноутбук
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконання практичних робіт: максимальна кількість балів <u>25</u> <p>Передбачено виконання 5 практичних робіт, кожна з яких оцінюється максимум у 5 балів. Студенти отримують завдання, виконують їх, а потім захищають (питання-відповідь)</p> <p>5 балів – студент повністю і правильно виконав усі завдання роботи, оформив її належним чином;</p> <p>4 балів – студент виконав основні завдання роботи;</p> <p>3 балів – студент виконав більшість завдань роботи;</p> <p>2 бали – студент виконав меншу частину завдань роботи з 3-4 помилками;</p> <p>1 бал – студент виконав лише одне завдання роботи з багатьма помилками;</p> <p>0 балів – студент не виконав роботу або виконав повністю неправильно</p> <p>Написання модулю: максимальна кількість балів <u>25</u></p> <p>В модулі 25 тестів, кожний тест оцінюється 1 бал:</p> <p>1 бал – за правильну відповідь,</p> <p>0 балів – неправильна відповідь</p>

	<p>Іспит. Іспит проводиться у формі тестування в системі Google Форми. Студенту пропонується 25 тестових питань з варіантами відповідей, з яких одна правильна. Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали. Максимальна кількість балів <u>50</u></p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та нормативних актів, джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

Схема курсу

Тиж- день	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література (нумерація джерел)	К-ть год.
1	Тема 1. Поняття, система та джерела земельного права України	Лекція	1, 5, 8, 17	2
	Правове забезпечення земельної реформи в Україні	С/р		4
	Поняття, система та джерела земельного права України	Пр/р 1	1, 8, 13	2
2, 3	Тема 2. Право власності на землю в Україні	Лекція	1, 5, 6, 8, 17, 21	4
	Форми власності на землю.	С/р		4
	Право власності на землю в Україні	Пр/р 1	1, 8, 13, 21	2
4, 5	Тема 3. Основні правові форми набуття права власності на землі в Україні	Лекція	1, 6, 8, 11, 12, 15, 16, 21	4
	Приватизація земель	С/р		4
	Основні правові форми набуття права власності на землі в Україні	Пр/р 2	1, 6, 8, 13	2
6	Тема 4. Правове регулювання виділення в натурі (на місцевості) земельної частки (паю)	Лекція	1, 8, 11, 12, 13, 15, 16	2
	Правове регулювання виділення в натурі (на місцевості) земельної частки (паю)	С/р		4
7, 8	Тема 5. Права на землю осіб, які не є власниками земельних ділянок	Лекція	1, 6, 8, 21	4
	Право постійного користування земельною ділянкою	С/р		4
	Права на землю осіб, які не є власниками земельних ділянок	Пр/р 3	1, 8, 13, 21	2
9, 10	Тема 6. Обмежені речові права на чужі земельні ділянки	Лекція	1, 6, 8, 4, 10, 21	4
	Емфітевзис та суперфіцій	С/р		4
	Обмежені речові права на чужі земельні ділянки	Пр/р 3	1, 8, 13, 21	2
11	Тема 7. Правове регулювання оренди земельних ділянок	Лекція	1, 3, 6, 7, 8, 16, 19, 20, 21	2
	Договір оренди земельної ділянки	С/р		4
	Правове регулювання оренди земельних ділянок.	Пр/р 4	1, 8, 13, 16	2
12, 13	Тема 8. Правове регулювання обмежень прав на землю.	Лекція	1, , 8, 17, 21-23, 31	4
	Припинення прав на землю	С/р		4
	Припинення прав на землю	Пр/р 5	1, 8, 13, 21	2
14	Тема 9. Відповідальність за порушення земельного законодавства. Захист прав на землю.	Лекція	1, , 8, 17, 21-23, 31	4
	Захист прав на землю. Відповідальність за порушення земельного законодавства.	С/р		6
15- 16	Тема 10. Вирішення земельних спорів	Лекція	1, 3, 6, 8, 9, 12, 32	4
	Юрисдикція у земельних спорах	С/р		4
	Вирішення земельних спорів	Пр/р 5	1, 8, 32	2
	Написання модуля			